

РЕШЕНИЕ

№ 474

гр. София, 10.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 33 СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ПЛАМЕН ИВ. ШУМКОВ

при участието на секретаря НАДЯ Г. НАЙДЕНОВА
като разгледа докладваното от ПЛАМЕН ИВ. ШУМКОВ Гражданско дело № 20211110174743 по описа за 2021 година

Предявен е за разглеждане отрицателен установителен иск по чл. 124, ал. 1 ГПК и насрещни осъдителни искове с правно основание по чл. 92 ЗЗД и по чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 228 ЗЕС.

Производството е образувано по предявен отрицателен установителен иск по чл.124, ал.1 ГПК, с който се иска съдът да признае за установено по отношение на ответника „А1 България“ ЕАД, че ищцата Р. Р. не дължи сумите от 4964,70 лв., представляващи сбор от сумата 2288 лв. - за неустойки и 2676,70 лв. - задължения за предишни периоди.

Ищцата твърди, че е получила от „А1 България“ ЕАД 4 бр. сметки и една фактура: сметка № 556513369/30.08.2021 г. за сумата 560 лв.; сметка № г. за сумата 560 лв.; сметка № *****/30.08.2021 г. за сумата 800 лв.; сметка №0556513660/1.10.2021 г. за сумата от 368 лв.; фактура №0437541157/01.10.2021 г. за сумата от предишни периоди 2676,70 лв. Твърди, че посочените фактури са получени от ищцата в края на м.ноември 2021 г., след като ответникът е спрял стационарните номера, ползвани от Р.). Твърди, че едно от задълженията, включено в сума по посочените фактури, за което се претендира заплащане, е по договор № Мно ищцата поддържа, че няма сключен такъв договор с ответника. Излага още, че е клиент на ответното дружество и е ползвала телекомуникационни услуги повече от 20 години. Твърди, че е подписала към сключения договор с ответното дружество анекс №г., като страна по договора е било Сдружение на нотариална кантора „Р. и Д ДЗЗД (в което е участвала ищцата). Към договора били подписани два анекса: 1/ първият анекс бил за мобилни номера, ползвани от нотариус Р. в София и от нотариус Д; 2/ вторият анекс е с нотариус Р. - за абонатна станция и 2 стационарни номера) и за две интернет карти – Сочи, че Сдружение на нотариална кантора „Р. и Д“ ДЗЗД, което е било страна по договора, е прекратено на 31.03.2020 г. поради изтичане срока на договора, за който е

било учредено. Въпреки това „А1 България“ ЕООД отказали да променят страните по договора, като на мястото на прекратеното ДЗЗД да бъдат като страни по индивидуалния договор нотариус Р. и нотариус Донкова, които са участвали в гражданското дружество. Твърди се, че срокът на двата анекса към договор № от 14.03.2019 г. са изтекли на 14.3.2021 г., както и че на 21.1.2021 г. е ищцата е приподписала анекс за договор за абонатна станция и двата стационарни телефона, като договорът е бил сключен с Р. Р.. Последната редовно заплащала задълженията по получените фактури по този договор. Излага още, че на 10.02.2021 г. подала заявление за смяна на абонат и допълнително споразумение по този договор за субективна новация и смяна на абонат. Намира, че считано от 10.02.2021 г. фактурите е трябвало да бъдат издадени на името на нотариус Р. Р. и тя да ги заплаща, като това се отнасяло до договора за централата и двата стационарни телефона. Твърди, че срокът на договора за мобилни номера е изтекъл на 24.11.2021 г. и не е подновен, а ищцата е заплащала редовно задълженията си за двата мобилни номера, но въпреки това „А1 България“ ЕАД спряло двата стационарния номера на 24.11.2021 г. Посочва, че стационарните телефони са за обслужване на професионалната дейност на ищцата като нотариус и спирането на двата телефона води до огромни репутационни и имуществени вреди за ищцата. Заявява, че се е свързала с представител на ответното дружество и е уведомила, че ѝ се начисляват такси за 4 мобилни номера и две карти за интернет, които ищцата от години не използва, като от страна на ответното дружество ѝ е предложено да подпише нов договор, който обаче не удовлетворявал ищцата, поради което нов договор не е подписан. Сочи, че на 12.08.2021 г. е подписала с компанията „Виваком“ нов договор за прехвърляне на част от мобилните номера, които реално е ползвала през годините, като е уведомила за това ответника с писмо от 31.08.2021 г. Моли да бъде признато за установено, че не дължи процесните суми. Претендира разноски.

В срок е постъпил отговор на исковата молба, като от ответника са предявени кумулативно обективно съединени насрещни искове срещу първоначалния ищец - с правно основание по чл. 92 ЗЗД и с правно основание по чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 228 ЗЕС за присъждане на сумата в общ размер на 2513,55 лв.

Ответникът поддържа, че на 18.08.2014 г. между „Мобилтел“ ЕАД (предишното име на „А1 България“ ЕАД) и Сдружение на нотариални кантори Р. и Д. е сключен Договор за предоставяне на електронни съобщителни услуги № . Така посоченият договор бил заведен в билинг системата на А1 с партиден № С. Съгласно условията на Договор № всички услуги към него се уговаряли с допълнителни приложения, които били неразделна част от него. С приложения и анекси от 20.06.2017 г. и от 21.01.2021 г. към Договор № 502441861 било уговорено предоставянето на процесните услуги, предоставяни на мобилни номера както и за други услуги, които не са предмет на настоящото производство.

Твърди се от „А1 България“ ЕАД, че на 30.12.2020 г. е подписано споразумение за смяна на абонат между А1, Сдружението на нотариусите Р. и Донкова ДЗЗД и нотариус Р. Х. Р. за прехвърляне на услугите по договор № от Сдружението на нотариус Р. Р.. Като начална дата на прехвърлянето е посочена 13.04.2021 г. На 10.02.2021 г. било сключено и допълнително споразумение за субективна новация към Договор № 502441861, като към него е подписано и Приложение № 2 към Договор № 502441861, в което са посочени тарифните планове на горепосочените услуги занапред. След прехвърлянето на услугите от ДЗЗД на нотариус Р. Р. Договор № 5 е получила както нов номер в билинг системата на А1 - така и нов партиден номер - Страните са продължили да изпълняват задълженията си по новирания договор до 12.08.2021 г., когато нотариус Р. Р. пренася мобилните номера мрежата на „Виваком“. Съответно,

съгласно условията на Договор № 502441861 и приложенията към него, на нотариус Р. Х. Р. са начислени следните неустойки за прекратяване на договора по нейна вина за услугите, предоставяни на мобилните номера

- 560,00 лв., обективирана в сметка № 556513369/30.08.2021 г. Неустойката се отнася за услугата, предоставяна на мобилен
- 560,00 лв., обективирана в сметка № 556513381/30.08.2021 г. Неустойката се отнася за услугата, предоставяна на мобилен №
- 800,00 лв., обективирана в сметка № 556513427/30.08.2021 г. Неустойката се отнася за услугата, предоставяна на мобилен №
- 368,00 лв., обективирана в сметка № 556513381/30.08.2021 г. Неустойката се отнася за услугата, предоставяна на мобилен №

След прекратяването на договора за горепосочените услуги, А1 продължавало да изпълнява задълженията си, като предоставяло услугите на останалите номера, за които договорът не бил прекратен. Твърди, че нотариус Р. Р. преустановила изпълнението на своите задължения, а именно да заплаща дължимата цена на предоставените услуги. Така до 01.10.2021 г. изискуемите задължения на нотариус Р. Х. Р. са в общ размер на 2676,70 лв. - сумата, посочена като дължима за предишни периоди във фактура № 437541157/01.10.2021 г. Сумата била сбор от следните суми:

- 560,00 лв., обективирана в сметка № 556513369/30.08.2021 г.;
- 560,00 лв., обективирана в сметка № 556513381/30.08.2021 г.;
- 800,00 лв., обективирана в сметка № 556513427/30.08.2021 г.;
- 368,00 лв., обективирана в сметка № 556513381/30.08.2021 г.;
- 388,70 лв., обективирана във фактура № 436019572/01.09.2021 г.

За сумата от последната фактура, на 01.10.2021 г. било издадено кредитно известие № 652711624 в размер на 163,15 лв. Тази сума представлявала пропорционална отбивка от фактурата, в която са начислени месечни абонаментни такси за периода от 28.07.2021 г. до 27.08.2021 г. за мобилните номера, които на 12.08.2021 г. били пренесени в мрежата на Виваком и за които е начислена месечна абонаментна такса за целия месец във фактурата. След направената корекция, твърди, че изискуемата сума, която нотариус Р. Х. Р. дължи на А1 към 01.10.2021 г. е в размер на 2513,55 лв.

Поради това ответникът моли първоначалният иск да бъде отхвърлен като неоснователен, като ответницата по насрещните искове Р. Р. бъде осъдена да заплати сумата от 2513,55 лв., представляваща сбор от 4 бр. неустойки на обща стойност 2288 лева и сумата от 225,55 лева - цена на предоставени и незаплатени услуги по договор № 502441861, партиден номер в билинг системата С за отчетния период от 28.07.2021 г. до 27.08.2021 г.

В срока за отговор на насрещната искова молба е постъпил такъв от ответника по него - Р. Р., с който оспорва предявените насрещни искове като неоснователни и недоказани. Посочва, че ищцата Р. Р. е подала заявление за смяна на абонат от 30.12.2020 г. и е подписано споразумение за смяна на титуляра на името на нот. Р. като физическо лице с начална дата 11.02.2021 г. Сочи, че въпреки че сумите за стационарните телефони са редовно заплащани, „А1“ са ги прекратявали нееднократно. В края на 2021 г. са прекъснали повикванията, а след двете нотариални покани на ищцата, били пуснати само входящи повиквания, което било валидно и до настоящия момент. Намира, че по този начин ответното дружество е нарушило сключения договор. Твърди, че е заплащала редовно сумите за стационарен телефон и представя доказателства. По отношение на мобилните телефони и интернет посочва, че няма подписан договор с Р. Р. като физическо лице, а договорът и фактурите по него

продължават да се издават на името на несъществуващото ДЗЗД, прекратено на 01.04.2020 г. Твърди, че е заплащала сумите по издавани фактури до м.06.2021г. Сочи, че на 21.01.2021 г. е подписала нов договор с несъществуващото към този момент Сдружение нотариални кантори и, с номер на договора 502441861, с уговорката, че в най-скоро време след това ще бъде представен нов договор за подписване с нотариус Р.. Договорът бил подписан след заплахата от страна на „А1“, че ще бъдат спрени всички мобилни номера на нотариус Р., ако не подпише посочения договор. Твърди, че ответникът по първоначалния иск „А1“ отказал да подпише договор с ищцата, с който да бъдат премахнати 4 мобилни телефона и 2 интернет номера, които не са се ползвали повече от 10 години, а за тях са се заплащали само и единствено абонаментни такси. Посочва, че считано от м.08.2021 г. ищцата вече не е била клиент на договор за мобилни услуги за мобилни телефони и интернет с „А1“, като ответникът по първоначалния иск „А1“ бил уведомен поне един месец по-рано за това. Твърди, че не е сключвала договор под партиден № М и сочи, че не се е подписвала под такъв договор. Оспорва представените фактури, кредитно известие и представената от ответника партида на Р. Р..

Оспорва иска по основание и размер. В условията на евентуалност възразява, че в случай, че претендираната неустойка действително се дължи, то тя е прекомерна, противоречи на добрите нрави и като такава е нищожна. Позовава се на Съдебна спогодба по гр.д. 12268/2014г. по описа на СГС, съгласно която „Мобилтел“ ЕАД /праводател на ответника „А1 България“ ЕАД/ и КЗД се споразумяват, че „Мобилтел“ ЕАД няма да начислява неустойка за прекратяване на договора по вина или по инициатива на потребител, по-голяма от трикратния размер на месечна абонаментна такса без отстъпка. Посочва, че от представените доказателства не може да се установи какъв е размерът на месечната вноска, за да бъде изчислен размерът на неустойката, съответно - за кой период и по кой договор са начислени.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното:

С приетия доклад по делото на осн. чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК като безспорни и ненуждаещи се от доказване между страните по делото са отделени фактите: 1/ че ищцата Р. Р. е сключила на 21.01.2021 г. от името на сдружение нотариални кантори Р. и Д договор № с „А1 България“ ЕАД; 2/ Р. Р. е подала до „А1 България“ ЕАД на 10.02.2021 г. заявление за смяна на абонат и е постигнато допълнително споразумение за субективна новация към договор № ; 3/ на 12.08.2021 г. Р. Р. пренася мобилните номера, в мрежата на „Виваком“.

Ето защо и на основание чл. 153 ГПК съдът приема осъществяването на отделените за безспорни факти за доказано. Тези факти се установяват и от приетите по делото доказателства.

Приет по делото е и анекс към договор № 502441861 между „А1 България“ ЕАД и Сдружение на нотариалните кантори Р. и Донкова ДЗЗД от 21.01.2021г. (лист 31 по делото), по силата на който операторът се задължава да предостави на потребителя фиксирана и/или мобилна услуга относно номера срок от 24 месеца, считано от датата на подписване на анекса – 21.01.2021 г. Представени като доказателство са и Приложение №1 (лист 131-134 по делото), Приложение №2 (лист 32 и лист 138 по делото) и Приложение №3 (лист 33 и лист 135-137 по делото) към анекса. Видно от представеното като доказателство Приложение №2 към договор № /21.01.2021 г. анекса към договор № 502441861 от 21.01.2021 г. е уговорено предоставяне ползването на 10 телефонни номера на потребителя; като е посочено, че датата на активиране на услуги по номерата, срокът на ползване и датата, на която изтича срокът за ползване на всеки номер, са посочени в Приложение №1. В чл. VII, т. 3 от Приложение № 1 е посочено,

че срокът за ползване на услугите е с начална дата 21.01.2021 г. и крайна дата 21.01.2023 г.

Като доказателство по делото е представено също и допълнително споразумение за субективна новация към договор № 502441861 от 10.02.2021г. (лист 142 по делото). Допълнителното споразумение е сключено между същите страни, по силата на което „Сдружение на нотариалните кантори Р. и Донкова“ ДЗЗД се замества като страна по договор № от Р. Х. Р.. Съгласно условията на чл. 4 от договора между страните срокът на ползване на услугите по договора се продължава, като според чл. 5 продълженият срок е с начална дата 10.02.2021 г. Посочено е, че всички останали условия по договора остават непроменени.

Съгласно клаузите на чл. VIII, т. 1 от Приложение №1 към Договор № 502441861 от 21.01.2021 г. е посочено, че „в случай, че Абонатът наруши задълженията си, произтичащи от това Приложение, Договора или ОУ, в това число, ако по негово искане или вина достъпът до мрежата бъде спрял или Договорът по отношение на която и да е от услугите в това Приложение бъде прекратен в рамките на определения срок на ползване, Операторът има право да получи неустойка в размер както следва: (а) всички стандартни месечни абонаментни такси (без отстъпка), дължими до изтичане на срока на ползване на съответната SIM карта/номер; (б) стойността на отстъпките, получени от Абоната от цената, дължима за предоставените по договора услуги. 2. Изброените неустойки се дължат кумулативно. Върху неустойките не се начислява ДДС.“

Между страните е безспорно, че на 12.08.2021 г. Р. Р. пренася мобилните номера 0883327752, 0883696969, 0887616544 и 0888327752 в мрежата на „Виваком“.

Видно от представените доказателства по делото „А1 България“ ЕАД е издало фактура № 0436019572 (лист 148 по делото) с посочена дата на издаване 01.09.2021 г. и период на фактуриране: 28.07.2021 – 27.08.2021 г., като начислените по фактурата суми са 235,22 лв. – за такси – месечни и/или еднократни абонаментни такси, както и 86,63 лв. – таксувано потребление или общо дължима сума за периода 388,70 лв. с включен ДДС, с посочена падежна дата 16.09.2021 г. Към фактурата има издадено кредитно известие с дата на издаване 01.10.2021 г. (лист 150 по делото), с което е приспаднала сума от 163,15 лв. от сумите по фактура № 0436019572 на основание „отстъпка от месечна такса“. След издаване на кредитното известие Р. Р. дължи сума в размер на разликата между сумата по фактурата и сумата по кредитното известие или 225,55 лв.

Между страните е отделено като безспорно и ненуждаещо се от доказване обстоятелството, че услугите, обективирани във фактура № 436019572 от 01.09.2022 г. са били доставяни от мобилния оператор на отразените в нея телефонни номера. Видно от представения като доказателство (в заверен препис) системен бон от 04.11.2022 г., в след образуване на делото ищцата по главния иск Р. Р. е заплатила остатъчната сума по фактура № 436019572 в размер на 225,55 лв. По силата на чл. 118, ал. 3 ЗДДС фискалният и системният бон притежават материална доказателствена сила относно плащане на цената по сключен договор за продажба на стока или услуга, а и между страните е безспорно, че Р. Р. е заплатила на „А1 България“ ЕАД сумата от 225,55 лв.

При така установената фактическа обстановка съдът намира следното от правна страна:

По предявения главен отрицателен установителен иск по чл. 124 ГПК за сумата от 4964,70 лева и по насрещния осъдителен иск по чл. 92 ЗЗД за сумата от 2288 лева:

В тежест на ищеца по предявения главен отрицателен установителен иск е да докаже правен интерес от предявяване на иска, както и всички правопогасяващи,

правоунищожаващи, правопрекратяващи възражения срещу оспорваното задължение.

В тежест на ответника, при доказване на горните факти, е да докаже предпоставките за възникване на оспореното от ищеца вземане, а именно: да докаже валидно облигационно отношение между ищеца и ответника, че е изпълнил задълженията си по договора, както и че са настъпили предпоставките за начисляване на неустойка: неизпълнение на длъжника, че е била уговорена неустоечна клауза, както и да докаже размера на неустойката.

Въз основа на представените като доказателство от ищцата Р. Р. писмени доказателства и в частност фактура № (лист 57 по делото), както и сметка № . (лист 53), № *****/30.8.2021 г. (лист 54), № 0556513381/30.8.2021 г. (лист 81) и № г. (лист 56) е видно, че „А1 България“ ЕАД е изпращало фактури за отричаните от ищцата суми – в размер на натрупани задължения за стари периоди в размер на 2676,70 лв., както 4 бр. неустойки – съответно в размер на 560 лв. 560 лв., 800 лв., 368 лв. С предявения по настоящото дело насрещен иск „А1 България“ ЕАД моли съдът да осъди Р. Р. да заплати четирите неустойки по договора. Поради това се установява, че между страните е налице правен спор и поради това съдът намира за установено, че за ищцата е налице правен интерес от предявяване на отрицателен установителен иск за посочените суми.

С отрицателния установителен иск ищцата Р. Р. оспорва сумите от 2288 лева за неустойки и 2676,70 лв. – задължения за предишни периоди или общо се отрича сума в размер на 4967,70 лв.

Доколкото сумите, предявени с отрицателния установителен иск са частично идентични с претендираните от „А1 България“ ЕАД с насрещния иск суми (досежно 4 бр. неустойки), съдът намира, че следва заедно да разгледа предявените отрицателен установителен иск по чл. 124, ал.1 ГПК на Р. Р. срещу „А1 България“ ЕАД, с който се отричат 4 бр. неустойки и осъдителни искове с правно основание чл. 92 ЗЗД на „А1 България“ ЕАД срещу Р. Р., с които неустойките се претендират съдебно.

„А1 България“ ЕАД претендира от Р. Р. извънсъдебно и съдебно неустойки в размер на 560 лв. – неустойка за предсрочно прекратяване на договор № за услугата, предоставяна на мобилен № 560 лв. – неустойка за предсрочно прекратяване на договор № 502441861 за услугата, предоставяна на мобилен № , 800 лв. – неустойка за предсрочно прекратяване на договор № за услугата, предоставяна на мобилен № и 368 лв. – неустойка за предсрочно прекратяване на договор № за услугата, предоставяна на мобилен №

Ответникът по отрицателния установителен иск по чл. 124 ГПК, съответно ищецът по осъдителния иск по чл. 92 ЗЗД „А1 България“ ЕАД следва да докаже при условията на пълно доказване валидно облигационно правоотношение по всеки един от договорите, за който се претендира неустойка, неизпълнение на длъжника, че е била уговорена неустоечна клауза, както и да докаже размера на дължимата неустойка. При установяване на горното, в тежест на ответника по насрещния иск Р. Р. е да установи погасяване на задължението си, както и да докаже всички правопогасяващи, правопрекратяващи и правоунищожаващи възражения.

От представените доказателства се установява, че Р. Р. е страна по договор № 502441861, за предоставяне на мобилни услуги по 10 телефонни номера, като с анекси към договора от 21.01.2021 г. срокът на договора е продължен до 21.1.2023 г. С доклада по делото за безспорно и ненуждаещо се от доказване е обявено, че на 12.08.2021 г. Р. Р. пренася мобилните номера в мрежата на „Виваком“. Следователно в срока на договора по искане на потребителя по договора Р. Р. договорът по отношение на 4 от уговорените услуги е прекратен предсрочно. Поради това на основание

цитираната клауза на чл. VIII, т. 1 от Приложение №1 към Договор № от 21.1.2021 г., в която е уговорено, че в случай на прекратяване на договора по вина или инициатива на потребителя, последният дължи неустойка в размер на сумата от стандартните за съответния месечен абонаментен план месечни абонаменти (без отстъпки) до края на срока на съответния договор, операторът „А1 България“ ЕАД е начислил неустойки за всеки прекратен предсрочно договор за телекомуникационна услуга.

Съдът намира, че клаузата в подписания от страните договор, уреждащ задължение за абоната за заплащане на неустойка при предсрочно прекратяване в размер на стандартните месечни такси до края на срока на договора, е нищожна поради накърняване на добрите нрави, поради което не поражда задължения за заплащане на неустойка за Р. Р..

Добрите нрави са критерии за норми за поведение, които се установяват в обществото, поради това, че значителна част от хората според вътрешното си убеждение ги приемат и се съобразяват с тях. За противоречащи на добрите нрави се считат сделки, с които неравноправно се третират икономически слаби участници в оборота, използва се недостиг на материални средства на един субект за облагодетелстване на друг. Накърняване на добрите нрави по смисъла на чл. 26, ал. 1, пр. 3 от ЗЗД е налице, когато се нарушава правен принцип, който може и да не е законодателно изрично формулиран, но спазването му е проведено чрез създаване на други разпоредби, част от действащото право. Такива са принципите на справедливостта, на добросъвестността в гражданските и търговските взаимоотношения и на предотвратяването на несправедливото облагодетелстване. Законодателят придава правна значимост на нарушението на добрите нрави с оглед на защитата на обществените отношения като цяло, а не само поради индивидуалния интерес на конкретен правен субект. При преценката за нарушаване на принципа на справедливостта правоприлагащият орган изхожда от законодателството, своето правосъзнание и обстоятелствата в конкретния случай.

Липсва нормативно ограничение и в рамките на предоставената им договорна свобода на основание чл. 9 ЗЗД страните по договор за услуга могат да включат клауза за едностранното му прекратяване преди изтичане на срока, по волята на която и да е от страните или на една определена от тях. Допустимо е също така уговарянето от страните на неустойка за вредите от предсрочното прекратяване на срочен договор за услуга, но само в рамките на присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции, иначе клаузата за неустойка би била нищожна поради накърняване на добрите нрави, за което съдът следи служебно, като преценката се извършва към момента на сключване на договора – *т. 3 от Тълкувателно решение № 1/15.06.2010 г. по тълк. д. № 1/2009 г. на ОСТК на ВКС*. При тази преценка следва да се изходи преди всичко от характерните особености на договора за услуга и вида на насрещните престации: мобилният оператор се задължава да предостави на потребителя ползването на мобилни услуги срещу абонаментна такса, а потребителят – да я заплати, но само срещу предоставената му услуга.

От друга страна, ако е уговорена неустойка при предсрочно прекратяване на договор за услуга, която е в размер на всички неплатени по договора абонаментни вноски до края на неговия първоначално уговорен срок, мобилният оператор по прекратения договор ще получи имуществена облага от насрещната страна в размер, какъвто би получил, ако договорът не беше прекратен, но без да се предоставя ползването на услугата по договора, като в случая дори в пъти повече, доколкото неустойката се определя въз основа на стандартната месечна такса /без отстъпки/, а не въз основа на индивидуално договорената между страните преференциална месечна такса. Следователно уговорената по този начин неустойка за предсрочно прекратяване

излиза извън по-горе очертаните функции, създава условия за неоснователно обогатяване на предоставящия услугата мобилен оператор и нарушава принципа за справедливост. Уговорката за неустойка в полза на мобилен оператор при предсрочно прекратяване на договор за услуга поради неплащане на сума по договора от потребителя, определена в размер на всички абонаментни вноски за периода от прекратяване на договора до изтичане на първоначално уговорения в него срок, е нищожна поради противоречие с добрите нрави на основание чл. 26, ал. 1, пр. трето ЗЗД /в този смисъл е константната практика на ВКС – например *Решение № 110/21.07.2016 г. по т. д. № 1226/2015 г., ВКС, I т. о., Решение № 193/09.05.2016 г. по т. д. № 2659/2014 г., ВКС, I т. о. и Решение № 219/09.05.2016 г. по т. д. № 203/2015 г., ВКС, I т. о./*.

Следва да се посочи, че съдът следи служебно за нищожността на договорните клаузи, предмет на договора, когато тя е свързана с противоречие на закона или на добрите нрави и това противоречие произтича пряко от твърденията и доказателства по делото /в този смисъл *Тълкувателно решение № 1/27.04.2022 г. по тълк. д. № 1/2020 г. на ОСГТК на ВКС и т. 3 от Тълкувателно решение № 1/15.06.2010 г. по тълк. д. № 1/2009 г. на ОСГТК на ВКС/*.

С оглед изложеното, отрицателният установителен иск по чл. 124, ал. 1 ГПК на Р. Р. срещу „А1 България“ ЕАД в частта относно отричаните от ищцата 4 бр. неустойки в общ размер на 2288 лева, следва да бъде уважен като основателен, доколкото по делото се установи несъществуване на отричаните от ищцата вземания за неустойки. Насрещните осъдителни исковете на „А1 България“ ЕАД срещу Р. Р. с правно основание чл. 92, ал. 1 ЗЗД за същата сума, следва да бъдат отхвърлени като неоснователни поради нищожност на клаузата за неустойка.

Относно отрицателният установителен иск по чл. 124, ал. 1 ГПК на Р. Р. срещу „А1 България“ ЕАД в частта относно сумата от 2676,70 лв. по фактура № 0437541157/01.10.2021 г., претендирана извънсъдебно от „А1 България“ ЕАД съдът намира следното:

В тежест на ответника по отрицателен установителен иск е да докаже при пълно и главно доказване отричаната от ищеца сума по основание и размер, а ищецът следва да установи правния си интерес, както и правопогасяващи, правоунищожжаващи и правоизключващи възражения срещу иска. От гледна точка на тежестта на доказване ответникът по отрицателен установителен иск е в положението на ищец по положителен установителен или осъдителен иск за отричаното от ищеца право. Следователно макар че ищецът, който отрича правото индивидуализира чрез исковата молба спорното право по размер и основание, ответникът е този, който трябва да установи валидното възникване и съществуване, както и размерът на спорното право.

В процесния случай ответникът по насрещния иск „А1 България“ ЕАД в отговора на исковата молба посочва, че сумата от 2676,70 лв., посочена като дължима за предишни периоди във фактура № 437541157/01.10.2021 г. е сбор от следните суми: 560 лв. – неустойка, обективирана във сметка № 556513369/30.8.2021 г.; 560 лв. – неустойка, обективирана във сметка № 556513381/30.8.2021 г.; 800 лв. – неустойка, обективирана във сметка № 556513427/30.8.2021 г., 368 лв. – неустойка, обективирана във сметка № 556513369/30.8.2021 г. и 388,70 лв. – сума по фактура № 436019572/01.09.2021 г., за която сума е издадено кредитно известие за сумата от 163,15 лв., поради което ответникът твърди, че към 01.10.2021 г. ищецът по отрицателния установителен иск Р. Р. дължи сума в общ размер на 2513,55 лв., като за същите суми предявява и насрещен осъдителен иск срещу Р. Р..

Както вече се посочи, сумите за 4 бр. неустойки в общ размер на 2288 лв., представляващи част от сумата в общ размер на 2676,70 лв., предмет на отрицателния

установителен иск, са недължими поради нищожност на клаузата за неустойката. Ищецът по отрицателния установителен иск обаче може да иска недължимото претендираното от ответника право да бъде отречено съдебно само веднъж (арг. чл. 126, ал. 1 ГПК). Поради това съдът намира искът за установяване на недължимост на сумата от още 2767,70 лв., в частта от 2288 лв., представляваща 4 бр. неустойки по договор № 503042802, за недопустим поради липса на правен интерес от ищеца – съдът достига до извод за основателност на отречената неустойка от 2288 лева, като същата сума, включена като част и от суми по обща фактура, не може да бъде отречена за втори път. Съдът ще се произнесе с диспозитива на решението по тази претенция, като уважи отрицателния установителен иск на ищцата Р. Р. за недължимост на 4 бр. неустойки в общ размер на 2288 лв. и като отхвърли насрещния осъдителен иск на „А1 България“ ЕАД срещу Р. Р. за 4 бр. неустойки в общ размер на 2288 лв. Следователно, правният спор между страните за сумата от 2288 лева, представляваща сбор от 4 неустойки ще бъде разрешен със сила на пресъдено нещо и поради това не е налице и правен интерес на ищеца от повторно произнасяне относно едно и също право.

Относно сумата от 388,70 лв., като част от сумата от общо 2676,70 лв. по фактура № 0437541157/01.10.2021 г., съдът намира следното: посочената сума е обективизирана във фактура № 436019572/01.09.2021 г. и представлява цена на предоставени и незаплатени услуги по договор № 502441861 за отчетния период от 28.7.2021 г. до 27.08.2021 г. С кредитното известие е направена корекция на фактура № 436019572/01.09.2021 г. за сумата от 163,15 лв. В отговора на исковата молба ответникът по отрицателния установителен иск „А1 България“ ЕАД посочва, че след направената корекция Р. Х. като потребител дължи сумата в общ размер на 2513,55 лв. Следователно в частта относно сумата от 163,15 лв., за която е издадено кредитно известие, отрицателният установителен иск се явява основателен поради недължимост на сумата. Ответникът по отрицателния установителен иск „А1 България“ ЕАД, с издаване на кредитното известие и с позоваване на това известие в отговора на исковата молба, признава недължимостта на посочената сума. Остатъкът от 225,55 лв., представляваща цена на предоставените и незаплатени услуги по договор № 502441861 за отчетния период от 28.7.2021 г. до 27.08.2021 г., след приспадане направената корекция с кредитно известие, е заплатен в хода на висящия процес от ищеца Р. Р., като с протоколно определение от открито съдебно заседание от 15.12.2022 г., между страните е отделено като безспорно и ненуждаещо се от доказване, че услугите, обективизирани във фактура № 436019572 от 01.09.2022 г., са били доставяни от мобилния оператор на отразените в нея телефонни номера. Безспорно е между страните, а и от представените по делото доказателства се установява, че посочената сума е заплатена на 04.11.2022 г. Поради извършеното в хода на делото погасяване на сумата, отрицателният установителен иск в частта относно сумата от 225,55 лв. се явява основателен и като такъв следва да бъде уважен, поради извършено в хода на процеса плащане.

По насрещния иск по чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 228 ЗЕС за сумата от 225,55 лева:

Сумата от 225,55 лв., представляваща цена на предоставените и незаплатени услуги по договор № 502441861 за отчетния период от 28.7.2021 г. до 27.08.2021 г., след приспадане направената корекция с кредитно известие, е предмет и на насрещния осъдителен иск на „А1 България“ ЕАД срещу Р. Р. Както отрицателния установителен иск на длъжника по чл. 124, ал. 1 ГПК в частта относно сумата от 225,55 лв., така и осъдителният иск на кредитора за същата сума, предявен на същото основание и за същия период, се отнасят за едно и също право, поради което на горепосочените съображения, насрещният иск за сумата от 225,55 лв. следва да бъде отхвърлен поради направено в хода на делото плащане.

По разноските:

Предвид изхода на делото право на разноски имат и двете страни.

Ищецът по главния иск и ответник по насрещния иск Р. Х. Р. доказва сторени по делото разноски в размер на 198,59 лв. – заплатена държавна такса по главния иск. Ответникът следва да бъде осъден на основание чл. 78, ал. 1 ГПК да заплати на ищеца разноски в размер на 100,54 лв., съобразно уважената част от главния иск. Р. Р. не доказва да е сторила разноски по предявения срещу нея насрещен иск, поради което и такива не ѝ се дължат.

Ответникът по главния иск и ищец по насрещния иск „А1 България“ ЕАД доказва разноски в размер на 105,04 лв. – държавна такса. На основание чл. 78, ал. 8 ГПК във вр. с чл. 37 от Закона за правната помощ във вр. с чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащането на правната съдът определя първоначално юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв. общо - съответно 50 лв. – за главния иск и 50 лв. – за насрещните искове. Ответникът по главния иск „А1 България“ ЕАД има право на разноски за прекратената част от делото поради недопустимост на предявения срещу него иск на основание чл. 78, ал. 4 ГПК в размер на 24,69 лева /юрисконсултско възнаграждение/. Предявеният насрещен иск по чл. 228 ЗЕС следва да бъде отхвърлен поради извършено плащане в хода на производството, поради което ответницата Р. носи отговорността за разноски в размер на 50 лева държавна такса и 4,49 лева юрисконсултско възнаграждение. Р. Р. следва да бъде осъдена да заплати на „А1 България“ ЕАД сумата от общо 79,18 лева разноски по делото.

Така мотивиран и на осн. чл. 235 ГПК, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на осн. чл. 124 ГПК, че Р. Х. Р., ЕГН ***** **не дължи** на „А1 България“ ЕАД, ЕИК 131468980, със седалище и адрес на управление: гр. София, район „Илинден“, ул. „Кукуш“ №1, следните суми:

- **2288 лева**, представляваща неустойки за прекратяване на договор № 502441861 по отношение на услугите, предоставяни на мобилните номера
- **163,15 лева**, представляващи сторнирани с кредитно известие на суми по фактура № 436019572/01.09.2021 г. и част вземания по фактура № 437541157/01.10.2021 г. на обща стойност 2676,70 лв., както и
- **225,55 лева**, представляваща платена в хода на производството цена на предоставени и незаплатени услуги по договор № 502441861 за отчетния период от 28.7.2021 г. до 27.8.2021 г., част от вземания по фактура № . в общ размер на 2676,70 лв.

ПРЕКРАТЯВА като недопустимо производството по делото по предявения отрицателен установителен иск по чл. 124 ГПК **в частта** за сумата от 2288 лева като част от общо отречената като недължима от Р. Х. Р., ЕГН ***** против „А1 България“ ЕАД, ЕИК 131468980 сума от 4964,70 лева.

ОТХВЪРЛЯ предявените от „А1 България“ ЕАД, ЕИК 131468980, със седалище и адрес на управление: гр. София, район „Илинден“, ул. „Кукуш“ №1 против Р. Х. Р., ЕГН ***** насрещни искове по **чл. 92 ЗЗД** за осъждането на ответницата да заплати сумата от общо 2288 лева, представляваща неустойки за прекратяване на договор № 502441861 по вина на потребителя по отношение на услугите, предоставяни на мобилните номера , както и по **чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 228 ЗЕС** за осъждането на ответницата да заплати сумата от 225,55 лева, обективирана във фактура №

436019572/01.09.2021 г., представляваща цена на предоставени и незаплатени услуги по договор № 502441861, партиден номер в билинг системата за отчетния период от 28.07.2021 г. до 27.08.2021 г.

ОСЪЖДА на осн. чл. 78, ал. 1 ГПК „А1 България“ ЕАД, ЕИК 131468980, със седалище и адрес на управление: гр. София, район „Илинден“, ул. „Кукуш“ №1 да заплати на Р. Х. Р., ЕГН ***** сумата от **100,54 лева** съдебно-деловодни разноси.

ОСЪЖДА на осн. чл. 78, ал. 3 и ал. 4 ГПК Р. Х. Р., ЕГН ***** да заплати на „А1 България“ ЕАД, ЕИК 131468980, със седалище и адрес на управление: гр. София, район „Илинден“, ул. „Кукуш“ №1, сумата от 79,18 лева съдебно-деловодни разноси.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от него на страните, а в неговата прекратителна част – с частна жалба в едноседмичен срок от връчването на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____